

**LOTYNIŠKŲ
IR KITŲ KALBŲ ŽODZIŲ BEI POSAKIŲ ŽODYNĖLIS**

actio (lot.) — veiksmas, veikimas
actus purus — grynas veiksmas
ad extra— išorėje, šalia
ad intra — viduje
animal rationale — protingas gyvūnas

conditio sine qua non — būtina sąlyga
„Confessiones“ — „Išpažinimai“
creatio nova — kūrimas iš naujo

„De Civitate Dei“ — „Apie Dievo valstybę“
Deus de Deo — Dievas iš Dievo
Deus in nobis — Dievas mumyse
Deus supra nos — Dievas aukščiau už mus
„De Trinitate“ — „Apie Trejybę“

ens et bonum convertuntur — būtis ir gėris glaudžiai susiję
ex opere operato—*pažodžiui*: iš atlikto darbo; teologijos terminas, nurodantis, kad sakramentas galioja nepriklausomai nuo jį teikiančio kunigo dorinių savybių
ex parte post — iš dalies po to
ex prolesso — išmanant dalyką
extirpatio clitoridis — klitorio pašalinimas

„Faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram“ —
„Padarykime žmogų kaip mūsų paveikslą, į mus panašų“
forum — aikštė; sen. Romoje — svarbiausioji miesto aikštė, politinio ir visuomeninio gyvenimo centras

hic et nunc — čia ir dabar
homo homini lupus — žmogus žmogui vilkas
homo humanista — žmogiškas žmogus
homo naturalista — gamtinis žmogus

homo oeconomicus — ūkiškas žmogus
homo sexualis — lytinis žmogus
homo theista — tikintis žmogus

illabatur tetrum chaos — išsiveržia baisus chaosas
in actu — iš tikrųjų, faktiškai
inclinatio ad esse — paslinkimas į būti
interiores — žemesni, prastesni
in possibilitate — kaip galimybė
in potentia — kaip galimybė
in pura potentia — kaip gryna galimybė
in se — savyje; pats savaime

labia minora — mažosios lūpos

Magna Mater — Didžioji Motina
mediatrix omnium gratiarum — visų malonių tarpininkė
minor mundus — mažesnis pasaulis
modus imaginis — paveikslo ikūnijimas
modus vestigiū — pėdsakų ikūnijimas
motor movens judinančioji priežastis
molus, in quo materia appetit formam — judesys, kuriuo materija siekia įgyti pavidalą
mutatis mutandis — su tam tikrais pakeitimais, pakeitus keistinus dalykus

opus magnum — didysis veikalas
opposita iuxta se posita clarescunt — priešybės, būdamos greta viena kitos, tampa aiškios

per analogiam — pagal analogiją, analogijos būdu
plenitudo temporum — laikų pilnybė, aplinkybių visuma
primus in intentione — pirmas, svarbiausias sumanyme

ratio — protas

subicite terram et dominamini — užkariaukite žemę ir valdykite
sub specie aeternitatis — amžinybės požiūriu
sui compos — sąmoningas, turintis sąmonę

terminus ad quem — riba „į kur“
terminus ad quo — riba „iš kur“

ethos (gr.) — būdas; paprotys
pathos — aistra; kentėjimas; būseną; savybė
physis — gamta
psyche — siela
zoon politikon — visuomeninis gyvūnas

„*Altersklassen und Männerhunde. Eine Darstellung der Grundformen der Gesselschaft*“ (vok.)—„Amžiaus klasės ir vyrų sąjungos. Pagrindinių visuomenės formų apibūdinimas“
„*Am Anfang war die Tat*“ — „Pirmiausia veiksmas buvo“

Bruch mit der Natur — ryšių nutraukimas su gamta

„*Das Mutterrecht. Eine Untersuchung über die Gynaiokratie der alten Welt nach ihrer religiösen und rechtlichen Natur*“ — „Motinos teisė Senovės pasaulio ginekokratijos tyrinėjimas remiantis jos religine ir teisine prigimtimi“

„*Der Mythos von Orient und Occident. Eine Metaphysik der alten Welt*“ — „Rytų ir Vakarų mitas. Senovės pasaulio metafizika“

„*Der Sinn der Geschichte*“ — „Istorijos prasmė“

„*Der Sinn des Schallens*“ — „Kūrybos prasmė“

„*Die Formen der Familie und die Formen der Wirtschaft*“ — „Seimos ir ūkio formos“

„*Die geistigen Grundlagen des 19 Jahrhunderts*“ — „XIX amžiaus dvasiniai pagrindai“

„*Die menschliche Gesselschaft*“ — Žmonių bendruomenė

eine universalhistorische Angelegenheit — visuotinės istorijos dalykas
„*Einführung in die Völkerpsychologie*“ — „Tautų psichologijos įvadas“
Erntevölker — žemdirbių tautos

„*Erkenntnisgeist und Muttergeist. Eine Soziosophie der Geschlechter*“ — „Pažinimo dvasia ir motinos dvasia. Lyčių sociosofija“

Gemeinschaft — bendruomenė

Gesellschaft — visuomenė

„*Grundriss einer Philosophie des Schaftens als Kulturphilosophie*“ — „Kūrybos filosofijos kaip kultūros filosofijos pagrindai“

„*Handbuch der Philosophie*“ — „Filosofijos žinynas“

„*Ideen zur Philosophie der Geschichte der Menschheit*“ — „Idėjos žmonijos istorijos filosofijai“

Krall der Ruhe — ramybės jėga

Kulturlehre — kultūros teorija

landschaftlich-intuitiv — peizaziškas intuityvus

„*Mikrokosmos. Ideen zur Naturgeschichte und Geschichte der Menschheit*“ — „Mikrokosmosas. Gamtos ir žmonijos istorijos idėjos“

Naturvölker — pirmykštės tautos

Personenkultur — asmenybės kultūra

Sachkultur — daikto kultūra
Seinsphilosophie — būties filosofija
„*Sturm und Drang*“ — „Audra ir veržimasis“

„*Untergang des Abendlandes*“ — „Vakarų saulėlydis“

Werklehre — darbo teorija
wertphilosophische Padagogik — vertybių filosofija pagrįsta pedagogika
Wildbeutertum — laukinė drevininkystė

en bloc (pranc.) — apskritai, kartu, visiškai
faux pas — klaidingas žingsnis, klaida
laisser passer — leisti eiti, leisti veikti
par excellence — tikraja žodžio prasme
„*Revenons a la nature*“ — „Grįžkime į gamtą“
„*Sur les conlins de deux mondes*“ — „Ties dviejų pasaulių riba“

„*II principe*“ (it.) — „Valdovas“
scienza nuova — naujas mokslas